■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamonline.ir www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام‌جم

یکشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۰ | ۹ ذی‌القعده ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۵۹۶۶ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Sunday - June 20, 2021

حدیث روز: کنزالعمال
رسول اسلام (ص): هیچ حیله‌گر و خیانتکاری به بهشت نمی‌رود.

واحه: سعدی
چون بخت نیک انجام را با ما به کلی صلح شد
بگذار تا جان می‌دهد بدگوی بدفرجام را

امروز در تاریخ:
- درگیری منافقین با مردم و نیروهای انقلابی. (۱۳۶۰ ش)
- بمب‌گذاری در حرم امام رضا (ع) که منجر به کشته‌شدن ۲۶ نفر و زخمی‌شدن بیش از ۳۰۰ نفر شد. (۱۳۷۳ ش)
- آغاز انقلاب کبیر فرانسه. (۱۷۸۹ م)
- کشف ویتامین توسط کازیمیر فونک، دانشمند لهستانی. (۱۹۱۲ م)

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۳/۰۶ — غروب آفتاب: ۲۰/۲۳
اذان مغرب: ۲۰/۴۵ — نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۳
اذان صبح (فردا): ۴/۰۲ — طلوع خورشید (فردا): ۵/۴۹

وضعیت آب و هوای امروز

تهران	ارومیه	ایلام	بوشهر	بجنورد	ساری	سنندج	یزد
۳۵ / ۲۷	۳۵ / ۱۸	۳۴ / ۱۸	۳۵ / ۲۸	۳۲ / ۱۵	۳۴ / ۲۲	۴۰ / ۱۵	۳۷ / ۲۳

حکمت ۵۶: نهج‌البلاغه
توانگری در غربت، وطن است و فقر در وطن، غربت است.

چگونه رئیس‌جمهور شویم؟

قسمت چهاردهم

گوجه‌فرنگی، کجایی؟

محمدتقی حاجی‌موسی
روزنامه‌نگار

الان که شما دارید این ستون را می‌خوانید، مشت محکم ملت بر دهان شما اصابت کرده و به‌رغم آن‌همه تلاش و سعی و کوشش و زیرورو کشیدن و مجاهدت ناخالصانه و بذل پول نتوانستید رئیس‌جمهور شوید. لکن ما برای شما هم برنامه داریم. بسته‌های ویژه چهارساله ما از همین‌الان پیروزی شما را در انتخابات آتی تضمین می‌کند و کافی است دم پر ما باشید و آن‌وقت از این تهدید هم فرصت می‌سازید. لذا منتظر چه هستید؟ باید برخیزید و تکانی به خودتان بدهید و الکی تریپ افسرده برندارید. کار ما تازه شروع‌شده است.

کاغذ را بیاورید: یکی از مواردی که باعث شد شما شکست سهمگینی را متحمل شوید، این است که برنامه نداشته‌اید و همین باعث شد مردم به شما اقبالی نداشته باشند. لذا از همین فردا ۵۰۰ حروفچین حرفه‌ای استخدام و شروع کنید برنامه‌های‌تان را به رشته تحریر درآورید. نکته این‌که مهم نیست روی کاغذ چه می‌نویسید، فقط بنویسید.

ارتباطات را فراموش نکنید: قرن ۲۱، قرن ارتباطات است و آن‌کسی برنده است که در گوشی تلفن همراهش، شمار آدم‌های خفن روزگار را داشته باشد و مهم‌تر از شماره، ارتباط با آنهاست. بر همین اساس توصیه اکید می‌شود که هیچ عید و مناسبت و جشن و عزایی را از دست ندهید و وقت و بی‌وقت به همه آدم‌های توی فهرست، پیام تبریک و تسلیت و همدردی بدهید. شایان‌ذکر است از فرستادن متن کپی خودداری کنید و برای اثرگذاری بیشتر از بسته‌های ویژه ما برای متن‌های مناسبتی استفاده کنید. کافی است عدد ۷ را به شماره ۹۰۰۰۵۴۷۸۲۱۳۶۹۵۴۱۲۸۵ ارسال کنید. ارسال این بسته‌ها رایگان است.

در حکمت مخالفت: فرض کنید یك صندوق سیب زرد داریم. حالا اگر یك گوجه‌فرنگی وسط آن بگذاریم، توجه‌ها به کجا جلب می‌شود؟ آفرین! شما باید گوجه‌فرنگی زمانه خود باشید. یعنی در این چهار سال زمانی که دارید همیشه متفاوت و مخالف با هر چیزی باشید. اگر قرار شد به همه دومیلیارد وام بدهند، شما مخالفت کنید. اگر قرار شد از همه دومیلیارد بگیرند بازهم مخالفت کنید. اگر هوا گرم شد، اعتراض کنید. اگر سرد شد، مخالفت کنید. کلا مخالف و معترض باشید و به این شکل خودتان را منتقد ساختارها نشان دهید و با این دست‌فرمان وارد کاخ ریاست جمهوری شوید. کاخی که فقط شما را کم دارد.

گفت‌وگو با سیداحسان باقری طراح عکس «فرصت بحران»

ادای دین متفاوت به کادر درمان

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

کرونا که آمد، اولین کسانی که مقابلش ایستادند، پزشکان و پرستاران بودند، دست تنها بدون هیچ دارو و محافظی در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی صف کشیدند مقابل ویروسی بسیار قدرتمند و هوشمند و دست به کار شدند تا ما را از دست کووید - ۱۹ نجات دهند. همان اول ما متوجه این ایثار و فداکاری‌شان شدیم و هر کسی بنا به سلیقه، دانش و بضاعت خود شروع کرد از کادر درمان حمایت کردن و به آنها روحیه دادن و ثابت کردند که ما می‌دانیم شما چه کار می‌کنید و می‌دانیم نفس‌مان به نفس شما، علم و دانش‌تان و میزان بردباری‌تان بستگی دارد. فداکاری کادر درمان آن‌قدر عمیق و همه‌جانبه بود که آنها شدند همان فرشته‌های سفیدپوشی که همه در ذهن داریم و باورمان این است همیشه و در همه حال از ما مراقبت می‌کنند. زمان گذشت و بحران کرونا به مرور فروکش کرد و ما کم‌کم یاد گرفتیم با این ویروس هوشمند چگونه کنار بیاییم و تا جایی که می‌توانیم نگذاریم از هوش فوق‌العاده‌اش زیادی علیه ما استفاده کند. ما هر چه آگاه‌تر شدیم، کادر درمان که مثل روز اول هنوز در صف اول مقابله با کروناست به حاشیه رفت و از ذهن‌مان دور شد و راستش را بخواهید الان دیگر کاملا در سایه روزمرگی‌ها قرار گرفته‌اند. ما بی‌مرام‌تر از گذشته شده‌ایم و دیگر حتی تلاش نمی‌کنیم با حرکتی هرچند کوچک آنها را خوشحال کرده و یادآوری کنیم که به یادشان هستیم. این فراموشی خاصیت بشر است که البته کاش نبود. اما در این میان سیداحسان باقری، عکاس بهتر از ما عمل کرده و هنوز یادش هست که کادر درمان برای ما چه کرده و می‌کند. او دست به کار شده و عکسی طراحی کرده و به ثبت رسانده که ادای دینی است به کادر درمان و این که امروزی‌ها و نسل آینده با دیدن این عکس به یاد خواهند آورد که کادر درمان در روزگار کروناپلی شد تا ما را به سلامت به روزهای زندگی برساند. باقری برای عکس خود نام «فرصت بحران» را انتخاب کرده‌است. عکسی که چند روز قبل در اینستاگرامش به اشتراک گذاشت و بازخوردهای زیادی گرفت و هر که عکس را دید به او دستمریزاد گفت و این که چه خوب همه تلاش کادر درمان در این ماه‌ها را به نمایش گذاشته است.

فرصت بحران از ایده تا اجرا

باقری درباره ایده و اجرای این عکس گفت: این‌گونه عکس‌ها که براساس یک ایده طراحی شده و به ثبت می‌رسد، مستند نیست و در دنیای عکاسی به آن می‌گویند: استیج فتوگرافی (عکاسی صحنه‌آرایی‌شده). این مدل از عکاسی که در دنیا پیشرفت زیادی داشته در ایران کم مورد استقبال عکاسان قرار گرفته، شاید به دلیل کار و هزینه زیادی که لازم دارد. من قبل این عکس، دو عکس دیگر را با همین شیوه تهیه کردم؛ عکس‌های داستان یک پرچم و عصر انتظار که هر دو روی بیلبورد بزرگ میدان ولیعصر به نمایش درآمد. ایده عکس فرصت بحران هم مدت‌ها بود که در ذهنم بود. همه ما می‌دانیم تلاش کادر درمان برای عبور مردم از بحران کرونا در حد جنگیدن برای حفظ مردم بوده و هست. در جنگ دشمن دیده می‌شود و تجهیزاتش به چشم می‌آید اما در جنگ با کرونا همه چیز پنهان بود اما کادر درمان با تمام وجود با آن مبارزه کرد و می‌کند. همیشه دوست داشتم برای ادای دین به کادر درمان برایشان کاری بکنم و اثری بسازم که قدردانی ما را به آنها نشان دهد. وقتی ایده فرصت بحران کامل شد آن را به وزارت بهداشت ارائه کردم و خوشبختانه مورد توجه قرار گرفت و هزینه تولید این عکس پرداخت شد و توانستم آن را اجرایی کنم. این‌گونه عکس‌ها شبیه پلان‌های سینمایی طراحی می‌شود، یعنی هم به لوازم صحنه و دکور نیاز است و هم به بازیگر و هم به کارگردان که در واقع عکاس کار است. پیش‌تولید حدود یک ماه طول کشید و صد نفر در ساخت این پروژه همکاری کردند و ۵۳ نفر هم بازیگران بودند که لباس سفید و مخصوصی که نماد کادر درمان برای مبارزه با کروناست را به تن داشتند و کنار هم ایستادند تا پلی را شکل دهند که باعث می‌شود دیگر انسان‌ها به سلامت از روی آن عبور کنند.

عکسی برای امید

باقری درباره طراحی شخصیت‌هایی که از روی این پل انسانی عبور می‌کنند، می‌گوید: کرونا بدون رودربایستی به همه آدم‌ها فارغ از جنسیت و سن و بقیه شاخصه‌های اجتماعی حمله می‌کند. زن، مرد، بچه، بزرگسال و ... در طراحی شخصیت‌ها همه اینها در نظر گرفته شد. پسربچه‌ای که بادکنک‌های رنگی در دست دارد به رنگ‌های سبز و سفید و قرمز و نماد پرچم ایران است. دختربچه‌ای که به سمت پایین پل خم شده هم نماد بچه‌هایی است که از سوی کادر درمان بهبود یافتند و به زندگی برگشتند و هم نماد خم‌شدن و تشکر از کادر درمان است. بقیه هم هرکدام نماد بخشی از جامعه هستند. عکس سفید و روشن است به این دلیل که می‌خواستم بارقه‌ای از امید در آن باشد. مادوره سختی را پشت سر گذاشته‌ایم. تعداد زیادی از هموطنان خود را از دست دادیم که برخی از آنها از نزدیکان‌مان بودند. شاید برخی بگویند جای عکس درگذشتگان در این عکس خالی است اما راستش نمی‌خواستم عکس تلخ و سیاه باشد. بیشتر تمایل داشتم این عکس امید و شادی را در کادر درمان زنده کند و به آنها یادآور شود که می‌دانیم برای سلامت ما جان‌شان را کف دست گذاشتند. هنوز مشخص نیست وزارت بهداشت این عکس را چطور منتشر خواهد کرد و در معرض دید عموم خواهد گذاشت اما به نظرم می‌تواند در بیلبورد بزرگ میدان ولیعصر(عج) قرار گیرد و در تمام شهرهای ایران روی بیلبوردهایی منتشر شود که فقط مختص تهران نباشد. می‌توان از آن پوستر چاپ کرد یا در سایزهای مختلف چاپ شده و قاب گرفته شود و به کادر درمان و خانواده شهدای سلامت اهدا شود.

کرونا؛ دفاع مقدس زنان

باقری درباره انتخاب نام فرصت بحران گفت: شهید سردار سلیمانی جمله‌ای بسیار کاربردی دارند ایشان گفته‌اند: «یکی از نکات اصلی در مواقع بحران این است که بتوانیم از آن بحران حداکثر بهره‌وری مثبت را داشته باشیم.» زمانی که ایده این عکس به ذهنم رسید مدام به این جمله سردار فکر می‌کردم که کرونا آمد و ما را با بحران روبه‌رو کرد اما در دل همین بحران بود که خیلی چیزها یاد گرفتیم و ظرفیت‌های مغفول زیادی را کشف کردیم. از همه مهم‌تر فهمیدم که پزشکان و پرستاران و بقیه کادر درمان، از راننده آمبولانس گرفته تا کسی که در آشپزخانه بیمارستان مشغول کار است یا داروسازان و بقیه چقدر توانمندند و چقدر ازخودگذشته. این بحران به ما یاد داد به کادر درمان احترام بگذاریم. معتقدم بحران کرونا دفاع مقدس زنان ایران بود. بیشتر کادر درمان را زنان تشکیل می‌دهند و زنان بودند که تا به امروز از ما در مقابل کرونا مراقبت کرده و می‌کنند. زنان در این دوره کارشان بیشتر شد. مادرانی که فرزند دانش‌آموز دارند دوره سختی را پشت‌سر می‌گذارند. مادران مسؤولیت‌شان بیشتر از گذشته شد. زنانی که مسؤولیت‌های کلیدی دارند هم در این دوره درخشیدند و نشان دادند توانمندی‌های زیادی دارند. امیدوارم عکس فرصت بحران ادای دینی باشد به کادر درمان و همه کسانی که در این دوره ایستادگی کردند و نشان دادند که بحران‌ها می‌تواند به فرصت‌های درخشان تبدیل شود.

مقطع حساس کنونی

حکیم و متکدیان در فرمانیه

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

حکیمی از یکی از کوچه‌های فرمانیه می‌گذشت. در وسط کوچه و در مقابل در یک خانه بزرگ و اشرافی دو متکدی را که از آسیب‌های اجتماعی رنج می‌بردند دید که مشغول بگومگو و اختلاف نظر با یکدیگر بودند. حکیم به دو متکدی نزدیک شد تا علت اختلاف آنها را جویا شود.

آنها نخست به تصور این‌که حکیم نیز یک آسیب اجتماعی است به او فحش دادند و متذکر شدند که اختلاف آنها به وی ارتباطی ندارد اما وقتی متوجه شدند وی متکدی نیست و قصد ورود در کسب‌وکار آنها را ندارد، بلکه حکیمی باسواد است و با نیت رفع اختلاف سراغ آنها آمده از وی عذرخواهی کردند و به بیان موضوع اختلاف خود پرداختند. متکدی اول گفت: من زودتر در این خانه رسیدم اما همین‌که خواستم زنگ خانه را به صدا درآورم و از صاحبخانه تکدی‌گری کنم، ایشان سررسید و مانع کسب‌وکار من شد. در این هنگام متکدی دوم گفت: این کوچه داخل منطقه من است و ایشان حق ندارد از خانه‌ای که در منطقه متکدی دیگری واقع شده تکدی‌گری کند و باید فقط در منطقه خودش به کسب‌وکار بپردازد.

حکیم که مدت‌ها بود دل و دماغ نداشت و جمله قصاری نگفته بود، با شنیدن حرف‌های دو متکدی گفت: گدا به گدا، رحمت به خدا. متکدی اول پرسید: جمله‌ای که گفتی یعنی چه؟ حکیم گفت: یعنی حتی دو نفر گدا نیز حاضر نیستند دیگری حتی از سفره کس دیگر روزی بخورد اما رحمت به خداوند که به هردوی آنها روزی می‌دهد. دو متکدی با شنیدن این جمله قصار در فکر فرو رفتند اما پیش از آن‌که به نتیجه برسند در خانه بزرگ و اشرافی باز شد و صاحبخانه سوار بر یک خودروی شاسی‌بلند از خانه خارج شد و بدون آن‌که نگاهی به دو متکدی و حکیم بیندازد گازش را گرفت و دور شد. دو متکدی نیز که به نتیجه نرسیده بودند به تکدی‌گری از حکیم پرداختند و حکیم نیز که پول نقد همراه نداشت عذرخواهی کرد و به راه خود به سمت کامرانیه ادامه داد.

مرور و عبور — جام جم ۲۰۰ سال قبل

گفت‌وگوی بوق اشغال با دکتر شریعتی

همه‌نام‌های مستعار؟ علی سربداری، محمدعلی عشری، علی مزینانی، شیخ علی اسلام‌دوست، محمدعلی آشنا، رفیع‌الدین و شمع.
شغل؟ بهترین شغل یک آدم خوب معلمی است و نویسندگی و من از ۱۸سالگی کارم این دو بوده.
روحیات کودکی؟ میل به تنهایی، سکوت، با خود حرف‌زدن، فکر کردن دائم، تنبلی در کار، حواس‌پرتی خارق‌العاده، نداشتن مشق و خط و عشق به کتاب خواندن.
بهترین شاعر؟ مولوی.
فردوسی؟ به او احترام می‌گذارم اما او رفیق رستم است نه رفیق من و من رفیق رستم. خیلی با هم فرق داریم.
یک تعریف از هنر؟ پنجره‌ای از این عالم به عالم مطلق‌ها و مقدس‌ها و زیبایی‌های زیبا و مقدس و متعالی.
عشق یا دوست‌داشتن؟ دوست داشتن از عشق برتر است. عشق مامور تن است و دوست‌داشتن پیغمبر روح.
رنج یا بی‌رنجی؟ بی‌رنجی مرگ است و شادی مدام جهل. (صفحه ۵)

جیره‌بندی آب در تهران قطعی است

چنانچه ظرف سه هفته آینده اقدامات شهروندان و مشترکان به کاهش دست‌کم ۱۵درصد مصارف آب شهری منجر نشود شرکت آب و فاضلاب استان تهران ناگزیر است با اطلاع قبلی برنامه نوبت‌بندی قطع آب را در شهر تهران اجرا کند. روابط‌عمومی وزارت نیرو گفت: به دنبال سه سال خشکسالی متوالی در کشور، منابع تامین‌کننده آب شهر تهران با کاهش شدیدی مواجه است، به‌طوری‌که علاوه‌بر افت سطح منابع آب زیرزمینی منابع آب‌های سطحی نیز حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب در سال جاری تنزل کرده است. (صفحه ۴)

تخریب محیط‌زیست، خیانت به بشریت است

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب روز گذشته در دیدار اعضای هیات‌علمی همایش محیط‌زیست و دین و فرهنگ و مهمانان خارجی این همایش از تخریب محیط‌زیست به عنوان معضلی جهانی یاد کردند. ایشان تاکید کردند: تخریب‌کنندگان اصلی محیط‌زیست دولت‌های قدرتمندی هستند که در استفاده از سلاح‌های شیمیایی، آزمایش سلاح‌های اتمی و تولید سلاح به هیچ حد و مرز و اصول انسانی پایبند نیستند و بشر در واقع قربانی این قدرتمندان است. ایشان عنصر دین و معنویت را یکی از راه‌های کارآمد و تاثیرگذار در توده مردم برای حفظ محیط‌زیست دانسته و با اشاره به دیدگاه اسلام درباره طبیعت افزودند: از نظر اسلام طبیعت متعلق به انسان و او امانتدار این نعمت الهی برای نسل‌های بعدی است لذا کسی که اقدام به تخریب محیط‌زیست کند به این امانت و نسل‌های بشری خیانت کرده است. (صفحه ۲)

بی‌خبری سازمان تبلیغات از سیگارفروشی حوزه هنری

یک مقام آگاه در سازمان تبلیغات اسلامی در گفت‌وگویی با اشاره به مطالب مندرج در برخی مطبوعات، هرگونه ارتباط مرکزیت سازمان تبلیغات اسلامی با شرکت دخانیات در امر تهیه و توزیع سیگار را تکذیب کرد.

وی با اشاره به رسالت سازمان تبلیغات اسلامی گفت: اگر بعضی از بخش‌های اقتصادی وابسته به حوزه بدون اطلاع از موافقت این سازمان برای تامین بخشی از هزینه‌های فعالیت‌های هنری حوزه اقدام به دریافت امتیاز پخش سیگار از شرکت دخانیات کرده‌اند مورد تایید مرکزیت سازمان تبلیغات نیست. (صفحه یک)

«مهاجم مقبره» به سری دوم رسید

هنوز چهار روز از نمایش عمومی فیلم «مهاجم مقبره» در سینماهای آمریکا نگذشته که استودیوی پارامونت اعلام کرد به‌زودی قسمت دوم این فیلم را مقابل دوربین می‌برد. در قسمت دوم آنجلینا جولی بار دیگر در نقش لارا کرافت بازی می‌کند و برای بازی در این قسمت درخواست دستمزد بالایی کرده است. این فیلم بر اساس یک بازی رایانه‌ای پرطرفدار ساخته شده است. (صفحه ۳)